

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „VODOVOD“ D.O.O. CAZIN

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-2727-7/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI Društva	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
7.1	BILANS USPJEHA	14
7.1.1	Prihodi	14
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	14
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	15
7.1.2	Rashodi.....	15
7.1.2.1	Poslovni rashodi	15
7.1.3	Finansijski rezultat.....	18
7.2	BILANS STANJA.....	19
7.2.1	Stalna sredstva	19
7.2.2	Tekuća sredstva.....	21
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	21
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	22
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	23
7.2.3	Kapital.....	24
7.2.4	Obaveze.....	24
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	26
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	27
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	27
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	27
8.	JAVNE NABAVKE	28
9.	SUDSKI SPOROVI.....	30
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	31
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	32
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	33
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	35
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Direktna metoda).....	36
	Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine	37

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog preduzeća „Vodovod“ d.o.o. Cazin za 2021. godinu (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno odredbama MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u iznosu od 13.997.229 KM, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni (tačka 7.2.1 Izvještaja);**
- 2. Za potraživanja starija od godinu dana u iznosu od 97.128 KM nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, i računovodstvenim politikama Društva. To za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za iznos utvrđenog usklađivanja prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (tačka 7.2.2.3 Izvještaja);**
- 3. Društvo nije izvršilo procjenu niti rezervisanje za potencijalne obaveze za neobračunati porez na dodanu vrijednost za posebne vodne naknade u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Iako se ove naknade naplaćuju od krajnjeg potrošača i predstavljaju oporezivi iznos naknade, Društvo nije obračunalo niti platilo porez na dodanu vrijednost u 2021, kao ni ranijih godina (tačka 7.2.4.3 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2021. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 4.291.026 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti – isporuka vode i usluge odvođenja otpadnih voda. Računovodstvenim politikama utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi pritićati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se priznaju u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalog, uključivale su:

- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društva ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog preduzeća „Vodovod“ d.o.o. Cazin za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Popis stalnih sredstava i obveza i usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem nije u cijelosti izvršeno shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o računovodstvu Društva (tačka 7.2.5 Izvještaja);**
- 2. Postupci javnih nabavki nisu pokrenuti blagovremeno i u periodu za koji su planirani, što je uticalo na nisku realizaciju plana javnih nabavki (32%). Nabavke roba, usluga i radova u iznosu od najmanje 89.836 KM izvršene su bez provođenja Zakonom propisanih postupaka i procedura. Također, za nabavku putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja u iznosu od 32.660 KM nisu nam prezentovane metode niti dokazi da je izvršeno istraživanje tržišta kako bi se utvrdio način procjene vrijednosti nabavke, zbog čega nije osigurano najefikasnije trošenje javnih sredstava, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 1. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.	Donijeti interni akt za upravljanje rizikom, mapu procesa, strategiju procjene rizika i registar rizika i nedostajuće interne akte kojima će se regulisati ključni poslovni procesi, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola Društva.	4.
2.	Uskladiti sistematizaciju radnih mjesta s potrebama Društva vodeći računa o odredbama zakona o radu s ciljem efikasnog i transparentnog trošenja javnih sredstava, te uskladiti koeficijente za ista radna mjesta.	4.
3.	Objaviti informacije o poslovanju Društva i učiniti ih javno dostupnim s ciljem povećanja transparentnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.	4.
4.	Poduzeti aktivnosti kako bi se postupak ugradnje i verifikacije mjernih uređaja okončao, a zahvaćene količine vode utvrđivale u skladu s članom 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanja podataka o količinama zahvaćene vode.	5.
5.	Sačiniti godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i uputiti ga Nadzornom odboru i Skupštini na razmatranje i usvajanje u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u FBiH.	6.
6.	Poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se gubici vode sveli na najmanju moguću mjeru i zaštitili interesi Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u FBiH.	7.1.1.1
7.	Za knjigovodstveno evidentiranje projekata koji su okončani izvršiti detaljnu analizu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i računovodstvenim politikama Društva i obračunati trošak amortizacije.	7.2.1
8.	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.1
9.	U saradnji sa Osnivačem poduzeti aktivnosti na prenosu upravljanja javnim vodovodom i pribaviti odgovarajuće dozvole radi rješavanja prava upravljanja nekretninama iz knjigovodstvene evidencije u imovinu Društva.	7.2.1
10.	Na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	7.2.2.1
11.	Za sva potraživanja izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata.	7.2.2.3

12.	Za obračunate vodne naknade za korištenje podzemnih voda te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda obračunati porez na dodanu vrijednost i izvršiti rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovinu.	7.2.4.3
13.	Izvršiti popis imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu Društva.	7.2.5
14.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.5
15.	Planom nabavki obuhvatiti sve nabavke iz godine na koju se odnose, uskladiti ga sa usvojenim Planom poslovanja i pravovremeno vršiti njegove izmjene, vodeći računa o osnovnim elementima Plana, tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako bi se osigurala transparentnost njihovog korištenja i zadovoljile stvarne potrebe poslovanja.	8.
16.	Postupke javnih nabavki provoditi uz primjenu procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama BiH, Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i njegovim provedbenim i vlastitim aktima, osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačima i u slučaju odstupanja od ugovorenih rokova poduzeti mjere kako bi se osigurala transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije i efikasnije trošenje javnih sredstava s ciljem zaštite imovine Društva.	8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja za mala i srednja preduzeća;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Statut javnog preduzeća;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno komunalno preduzeće „Vodovod“ d.o.o. Cazin osnovano je prema Odluci Općinskog vijeća od 23. 11. 2002. godine. Društvo je nastalo podjelom JP „Komunalije“ Cazin na dva nova preduzeća.

Upisani osnovni kapital iznosi 4.820.190 KM i u 100% je vlasništvu Grada Cazina.

Statutom Društva utvrđena je djelatnost firme, iznos osnovnog kapitala, postupak nabavke, planiranje poslovanja, investicije, primjena knjigovodstvenih i računovodstvenih standarda, rezerve i druga pitanja u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Zakonom o privrednim društvima u FBiH. Osnovna djelatnost Društva je sakupljanja, pročišćavanje i distribucije vode kao i odvodnja otpadnih voda na prostoru grada Cazina.

Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo osnovne organizacione jedinice/službe: opća služba, računovodstvena služba i tehnička služba.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o radu, kojim je utvrđen način rada i rukovođenja. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uređen je opis radnih mjesta. Sistematizovana su radna mjesta za 81 izvršioca, a na 31. 12. 2021. godine bilo je 78 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Cazinu, u Ulici Lojička bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2021. do juna 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva. Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 16 preporuka.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu date su četiri preporuke koje nisu u potpunosti implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji i ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 2018. godine i Pravilnikom o radu čiji je sastavni dio unutrašnja organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Pravilnik o radu Društva, kao osnovni interni opći akt kojim se uređuje organizacija obavljanja poslova, sistematizacija radnih mjesta, plaće i druga prava zaposlenika, usvojen je u 2018. i do 2021. sačinjeno je deset izmjena i dopuna, od kojih se većina odnosi na izmjene u sistematizaciji radnih mjesta. Posljednjim izmjenama Pravilnika od 30. 6. 2021. zaposleniku na radnom mjestu šefa službe za održavanje vodovoda i kanalizacije povećan je koeficijent za obračun plaće sa 3,90 na 5,50. Preostala tri šefa službi koji su na identičnoj rukovodnoj poziciji i obavljaju poslove iste složenosti imaju koeficijent za obračun plaće 3,70 za VII stepen stručne spreme. **Osnovni cilj i svrha Sistematizacije radnih mjesta je da se na optimalan način zadovolje stvarne potrebe za određenom vrstom rada (tj. radna mjesta i pripadajući poslovi, njihova organizacija, i stručne kvalifikacije zaposlenika). S obzirom na veliki broj izmjena Pravilnika koje je Skupština usvojila, a prvenstveno u djelu sistematizacije, smatramo da je potrebno preispitati razloge i potrebe ovih izmjena vodeći računa o potrebama Društva, kao i odredbama člana 77. Zakona o radu, tj. o pravima na jednakost plaća, zabrani diskriminacije u odnosu na uslove rada, prava iz radnog odnosa i napredovanje u poslu.**

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka. **Za dio poslovnih procesa nije sačinilo interne akte. Kao primjer navodimo: Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama nije usklađen sa zakonskom regulativom jer je donesen u 2017. godini, a izmijenjeni Zakon o računovodstvu i reviziji u primjeni je od 1. 1. 2021. godine. Usaglašavanje dokumenta sa zakonskim propisima izvršeno je u 2022. godini. Uprava je u junu 2022. godine sačinila i dostavila Nadzornom odboru na razmatranje i usvajanje: Pravilnik o internim kontrolama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o načinu i uslovima korištenja službenih vozila i Pravilnik o potrošnji goriva, goriva maziva i rezervnih dijelova. Također, internim aktom nije definisano ko i na koji način ima pravo korištenja sredstava reprezentacije, kao i do kojeg iznosa. Pravilnikom o blagajničkom poslovanju nije tačno definisano poslovanje inkasanta, niti je određeno kada se i kako zadužuje inkasant, te iznos kojim raspolaže. Navedeno je imalo za posljedicu konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju. Također, Društvo nije donijelo interni akt za upravljanje rizikom, nije donesena mapa procesa, strategija procjene rizika i uspostavljen registar rizika. Nije izvršena procjena, značajnost i stepen rizika ni za jedan proces poslovanja.**

Ne možemo potvrditi da je uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola, što je za posljedicu imalo konstatovane nalaze u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Društva.

Preporuke:

- *donijeti interni akt za upravljanje rizikom, mapu procesa, strategiju procjene rizika i registar rizika i nedostajuće interne akte kojima će se regulisati ključni poslovni procesi, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola Društva;*
- *uskladiti sistematizaciju radnih mjesta s potrebama Društva vodeći računa o odredbama zakona o radu s ciljem efikasnog i transparentnog trošenja javnih sredstava, te uskladiti koeficijente za ista radna mjesta.*

U skladu s članom 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH,² Društvo je obavezno objavljivati informacije o finansijskom poslovanju putem internet stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. **Uvidom u internet-stranicu Društva utvrđeno je da nema informacija o finansijskom poslovanju propisanih Zakonom.**

Preporuka:

- *objaviti informacije o poslovanju Društva i učiniti ih javno dostupnim s ciljem povećanja transparentnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.*

Organi Društva

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine: Edin Pehlić – predsjednik, i članice i članovi: Merima Kapić, Ismet Delić, Rasim Hadžipašić i Raisa Nuhić. Članove Skupštine imenovalo je Gradsko vijeće na mandatni period od četiri godine, počevši od 27. 12. 2021., a nakon isteka mandata prethodnim članovima. Održano je dvanaest sjednica.

Nadzorni odbor čine: Husein Rošić – predsjednik, i članice i članovi: Rahmana Kapić, Dika Čaušević, Sanela Beširević i Senid Redžić. Članove Nadzornog odbora imenovalo je Gradsko vijeće 13. 3. 2020. godine, na mandatni period od četiri godine. Nadzorni odbor je u 2021. godini održao dvanaest sjednica, što je u skladu s Poslovníkom o radu nadzornog odbora, kojim je definisano da mora održavati sjednice najmanje tromjesečno.

Upravu Društva čini direktor Ibrahim Mujakić, kojeg je imenovao Nadzorni odbor Rješenjem od 9. 8. 2019. godine na mandatni period od četiri godine.

Odbor za reviziju formiran je u skladu s članom 26. Zakona o javnim preduzećima i članom 38. Statuta. Nakon provedene konkursne procedure, 18. 11. 2021. godine, Skupština je imenovala odbor za reviziju u sastavu: Enes Bajrić – predsjednik, i članice: Adisa Velagić i Mordina Šarić. Mandat prethodno odabranim članovima istekao je u martu 2021. godine. U 2021. održana je jedna sjednica na kojoj su razmatrani izvještaji za 2020. godinu.

Interna revizija

Društvo nema uspostavljen Odjel za internu reviziju, što je u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH uzimajući u obzir da je broj radnika manji od 100. Međutim, Društvo je, kao subjekt od javnog interesa, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH obavezno uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije i obavezno je imati u radnom odnosu najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, sa važećom licencom.

² „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Javno komunalno preduzeće „Vodovod“ d.o.o. Cazin je privredno društvo koje obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (pružanje usluga u proizvodnji i distribuciji vode, tekućem održavanju vodovodnog sistema i postojeće kanalizacione mreže) u skladu sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti Unsko-sanskog kantona i Statutom Društva. Snabdijevanje pitkom vodom na području općine Cazin obavlja Javno komunalno preduzeće Odlukom Općinskog vijeća Cazin.

U sistem vodosnabdijevanja pitkom vodom uključeno je šest izvorišta: „Vignjevići“, „Mutnik“, „Tahirovići“, „Ljubjankići“, „Pajića potok“ i „Sto vrela“. Agencija za vodno područje rijeke Save je, u skladu sa Zakonom o vodama FBiH, Društvu izdala vodne dozvole za sva izvorišta na period od pet godina.

Vodovod snabdijeva vodom područje Grada Cazina te mjesnih zajednica sa ovog područja. Ukupna dužina vodovodne mreže iznosi oko 1.000 km i sadrži 11 bunara sa dubinskim pumpama i 21 prepumpnu stanicu, odnosno ukupno 30 vodnih objekata za čiji se rad koristi električna struja. Na vodovodni sistem je priključeno 57.120 stanovnika. Ovaj sistem ima 17.177 priključaka.

U ostale djelatnosti spadaju:

- rekonstrukcija postojeće distributivne mreže,
- izgradnja novih vodovodnih i kanalizacijskih mreža,
- zamjena vodomjera kod paušalnih potrošača,
- održavanje vodozaštitnih zona,
- priključenja novih potrošača na sistem vodosnabdijevanja i kanalizacije,
- usluge trećim licima i dr.

Društvo na pet od ukupno šest izvorišta nema ugrađene mjerače protoka vode sa kojih bi se vršilo očitavanje zahvaćenih količina vode. Zahvaćene količine utvrđuju se preračunavanjem broja sati rada pumpe sa njenim kapacitetom. Navedeno nije u skladu sa članom 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanja podataka o količinama zahvaćene vode. Postupak nabavke mjernih uređaja pokrenut je u maju 2021. godine, ali do završetka revizije mjerači nisu ugrađeni i certificirani. Aktivnosti su nastavljene u 2022. godini.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti kako bi se postupak ugradnje i verifikacije mjernih uređaja okončao, a zahvaćene količine vode utvrđivale u skladu s članom 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanja podataka o količinama zahvaćene vode.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Uprava Društva, u skladu s članovima 22–24. Zakona o javnim preduzećima i odredbama Statuta, sačinjava trogodišnje, a na osnovu njih i godišnje planove poslovanja. Uprava je sačinila Trogodišnji plan rada i finansijski plan za period 2021–2023. godine, koji je Nadzorni odbor usvojio 28. 12. 2020. godine, a Skupština je 29. 12. 2020. godine donijela Odluku o usvajanju. Trogodišnji plan je urađen sa analizama trenutnog stanja i planiranim aktivnostima Društva. U finansijskom aspektu trogodišnjeg plana dat je pregled očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka, izvora finansiranja, otplate kredita i finansijskog rezultata. **Uprava nije dostavila Trogodišnji plan Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila obaveza u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH. Isti je dostavljen naknadno uz Komentare na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji.**

Plan rada i finansijski plan za 2021. Nadzorni odbor je usvojio 28. 12. 2020. godine, a Skupština 29. 12. 2020. godine i integralni je dio Trogodišnjeg plana rada za period 2021–2023. godine.

Društvo je planiralo prihode u iznosu od 4.235.235 KM, u okviru kojih se najznačajniji dio odnosi na prihode od prodaje usluga/učinaka (3.893.625 KM) i ostale prihode (233.600 KM). Ukupni rashodi poslovanja planirani su u iznosu od 4.230.105 KM, a njihov najveći dio odnosi se na plaće zaposlenih (2.112.075 KM),

materijalne troškove (1.043.500 KM), te ostale rashode i gubitke (219.000 KM). Planirana dobit iznosila je 5.130 KM. Planirane fakturisane količine vode i kanalizacije iznose 2.325.000 m³.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Rebalans plana za 2021. god.	Ostvareno 31. 12. 2021. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	4.321.233	4.235.235	-	4.378.293	101	-
II	Rashodi	4.412.038	4.230.105	-	4.611.842	105	-
III	Dobit/gubitak prije poreza	(90.805)	5.130	-	(233.549)	257	-

Na osnovu prezentovane dokumentacije utvrđena su značajna odstupanja u realizaciji poslovnih aktivnosti u odnosu na Plan poslovanja za 2021. godinu, što je rezultiralo povećanjem rashoda u odnosu na planirane za 381.737 KM i ostvarenim gubitkom od 233.549 KM u odnosu na 5.130 KM planirane dobiti. Ostvareni gubitak posljedica je u najvećem dijelu zbog većih finansijskih rashoda – negativne kursne razlike i većih troškova amortizacije u odnosu na planirane, što ukazuje na to da Plan poslovanja za 2021. godinu nije realno planiran, ali Uprava nije vršila njegove izmjene kako bi predstavljao osnov aktivnosti.

Društvo nije donijelo interni akt o načinu i metodologiji planiranja, koji bi osigurao praćenje efikasnosti i ekonomičnosti aktivnosti. Proces planiranja zasniva se uglavnom na iskustvu i pokazateljima iz prethodnih godina, bez detaljnog objašnjenja razloga povećanja/smanjenja određene kategorije prihoda/rashoda. Nije sistematizirano posebno radno mjesto za plan i analizu, poslovi planiranja djelimično su regulisani kroz opise poslova šefova službi, te svaka služba priprema svoj dio izvještaja.

Uprava nije pratila izvršenje Plana poslovanja niti je razmatrala njegovo ostvarenje kako bi u slučaju potrebe donijela odluku o revidiranju i usaglašavanju plana radi njegovog prilagođavanja nastalim promijenjenim uslovima na tržištu i ostvarenim rezultatima, što nije u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Izvještaj o poslovanju za 2021. godinu nije sačinjen do okončanja revizije, niti su Skupština i Nadzorni odbor razmatrali poslovanje Društva za 2021. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u FBiH.

Preporuke:

- *sačiniti godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i uputiti ga Nadzornom odboru i Skupštini na razmatranje i usvajanje u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u FBiH.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 21. 2. 2022. godine.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

KM

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
PRIHODI	4.378.293	4.321.233
Poslovni prihodi	4.291.026	4.116.755
Prihodi od prodaje učinaka	3.911.395	3.785.827
Ostali poslovni prihodi	379.631	330.928
Finansijski prihodi	43	114.877
Ostali prihodi i dobici	86.821	81.873
Prihodi po osnovu promjene rač. politika	403	7.728

Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kako bi se prikazao prenos proizvoda ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za te proizvode ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge u redovnom poslovanju umanjene za porez na dodanu vrijednost, rabate, diskonte i druge popuste date kupcima i iznose naplaćene u ime treće strane.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u visini od 4.291.026 KM i čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi. Ukupni prihodi za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine utvrđeni su na osnovu ukupno ispostavljenih faktura za isporučenu vodu i izvršene usluge odvođenja otpadnih voda, kao i za izvršene ostale usluge kupcima u navedenom periodu.

Prihodi o prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 3.911.395 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode od usluga isporuke vode (2.657.389 KM), odvodnje otpadnih voda (159.192 KM), mjernog mjesta (980.220 KM) i priključne takse (127.680 KM).

Društvo ostvaruje prihode od isporuke vode privredi i domaćinstvima i izvršene usluge odvođenja otpadnih voda, kao i za izvršene ostale usluge kupcima. Cijene usluga Društva određuju su prema kategorijama potrošača po m³ isporučene vode odnosno odvodnje otpadnih voda. Cijene usluga su definisane Odlukom Gradskog vijeća iz 2017. godine:

- domaćinstva – 1,35 KM/ m³ za isporučenu vodu; 0,50 KM/ m³ za odvodnju otpadnih voda – kanalizaciju;
- privreda – 1,35 KM/ m³ za vodu; 0,50 KM/ m³ za kanalizaciju.

Društvo ostvaruje gubitke na mreži koji su rezultat razlike između količine zahvaćene i fakturisane vode.

Društvo na pet od ukupno šest izvorišta nema ugrađene mjerače protoka vode sa kojih bi se vršilo očitavanje zahvaćenih količina vode, a količine zahvaćene vode rade preračunavanjem broja sati rada pumpe sa njenim kapacitetom na bazi iskustva i najbolje procjene odgovornih lica. Iz navedenog proizilazi da utvrđeni gubici mogu odstupati od stvarnih gubitaka na mreži koji bi se preciznije utvrdili da su mjerači zahvata vode u funkciji. Imajući u vidu navedeno, ne možemo procijeniti finansijske efekte gubitaka na vodovodnoj mreži.

Uvidom u dokumentaciju, odnosno mjesečne izvještaje o količini zahvaćene vode i količini isporučene vode, utvrđeno je da je ukupno zahvaćena količina vode u 2021. godini iznosila 3.046.864 m³, a isporučeno je 1.968.444 m³.

Na osnovu navedenih informacija, revizijom je utvrđeno da postoje gubici na vodovodnoj mreži koji iznose 37%, što ima direktan uticaj na ostvarene prihode, i ukazuje na probleme u mreži pri snabdijevanju vodom, poput bespravnih priključaka, kvarova, stare vodovodne infrastrukture i dr.

Društvo poduzima aktivnosti na uspostavljanju internih procedura za prevazilaženje gubitaka vode. To se prije svega odnosi na identificiranje bespravnih priključaka, kontrolu curenja i otklanjanje kvarova. Također, u 2022. godini provedeni su postupci nabavke mjerača protoka vode.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se gubici vode sveli na najmanju moguću mjeru i zaštitili interesi Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u FBiH.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 379.63 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od ukidanja odloženog prihoda u visini amortizacije doniranih stalnih sredstava (227.352 KM) i prihode od donacija (39.379 KM).

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 86.821 KM i odnose se na prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od KM, a čine ih:

	KM	
	1. 1. – 31. 12. 2021.	1. 1. – 31. 12. 2020.
RASHODI	4.611.842	4.412.038
Poslovni rashodi:	4.084.786	4.083.063
Materijalni troškovi	1.108.673	1.143.322
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.110.181	2.081.367
Troškovi proizvodnih usluga	110.435	103.572
Amortizacija	608.638	570.669
Nematerijalni troškovi	146.859	184.133
Finansijski rashodi	158.843	97.799
Ostali rashodi i gubici, osim stalnih sredstava namijenjenih prodaji	364.368	194.223
Rashodi iz osnova promjene rač. Pol. i ispravki neznačajnih grešaka	3.845	36.953

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 4.084.786 KM, najznačajnija su stavka u strukturi ukupnih rashoda i čine ih: materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i nematerijalni troškovi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.108.673 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove energije i goriva (808.803 KM) i sirovina i materijala – vodovodni materijal, vodomjeri, hlor i kancelarijski materijal (270.837 KM).

Troškovi energije i goriva iskazani su u iznosu od 808.803 KM i odnose se na troškove električne energije vodovoda, kanalizacije i poslovne zgrade (738.980 KM) i troškove goriva za teretna vozila i putničke automobile (69.823 KM).

Utrošeno gorivo za službena vozila iskazano je u iznosu od 69.823 KM. Društvo raspolaže 21 službenim vozilom i nije donijelo interni akt kojim bi se regulisao način raspolaganja vozilima njihovo praćenje, vođenje evidencije o izdatim nalogima, usaglašavanje evidencije putnih naloga sa izvještajima o potrošnji goriva i sl. Tokom 2021. godine gorivo je nabavljano od više dobavljača, dio nabavki vršen je bez ugovora i provedene procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH (šire pojašnjeno u tački 8. Izvještaja).

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 2.110.181 KM, a njihova struktura je sljedeća:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.110.181
Troškovi plaća i naknada plaća	1.728.649
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	320.034
Troškovi naknada volonterima, članovima odbora, komisija i sl.	59.657
Troškovi službenih putovanja	1.841

U okviru troškova plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih najveći su troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih sa pripadajućim porezima i doprinosima u iznosu od 1.728.649 KM.

Obračun i isplata plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o radu,³ Okvirnim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, Pravilnikom o radu (u primjeni od 2018. godine) i ugovorima o radu.

Plaća zaposlenika sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću i dijela plaće za radni učinak u skladu sa Pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Osnovna plaća je najniži iznos koji se isplaćuje za puno radno vrijeme za posao odgovarajuće složenosti, normalne uslove i rezultate rada. Plaća zaposlenika izražena je kroz koeficijent složenosti i odgovornosti radnog mjesta. Koeficijenti su utvrđeni u rasponu od 1.55 do 5.80 sa uvećanjem od 5% do 10% za otežane uslove rada. Osnovna plaća je proizvod najniže neto satnice 2,35 KM i koeficijenta složenosti i odgovornosti poslova te ostvarenog fonda sati. Za svaku godinu navršenog staža zaposlenik ima pravo na dodatak na plaću u iznosu od 0,6%.

Visina plaće direktora utvrđena je ugovorom o radu i Pravilnikom o radu, te utvrđenim koeficijentom složenosti poslova od 5,80.

Najviša neto plaća isplaćena u 2021. godini iznosila je 3.012 KM, a najniža 779 KM.

Odlukom direktora propisano je radno vrijeme od 7.00 do 15.30 sati za rad u dnevnoj smjeni, a dežurnoj službi rad u turnusima 12/24 – 12/48 sa smjenama u 7.00 i 19.00 sati.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada za mjesec mart, august, decembar 2021. godine i nisu utvrđene nepravilnosti.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 320.034 KM. Naknade su regulisane i obračunate u skladu sa Pravilnikom o radu i Odlukama direktora o visini utvrđenih naknada. U okviru ovih troškova najznačajniji su: troškovi toplog obroka (173.195 KM), troškovi prevoza na posao i sa posla (43.122 KM), troškovi regresa za godišnji odmor (39.200 KM), otpremnina prilikom odlaska u penziju (22.579 KM), pomoći zaposlenicima u slučaju smrti (19.731 KM), naknade za korištenje privatnog automobila (17.832 KM). Nisu utvrđene nepravilnosti prilikom isplate navedenih primanja i naknada zaposlenicima.

Naknade za topli obrok isplaćene su u iznosu od 173.195 KM, a obračunavaju se u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za dane provedene na radu.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

Naknade za prevoz na posao i sa posla odnose se na troškove prevoza zaposlenicima čije je mjesto stanovanja udaljeno više od jednog kilometra od sjedišta Društva. Svi zaposlenici koji ispunjavaju navedeni uslov imaju pravo na naknadu troškova prevoza i to u visini od 8% cijene jedne litre benzina po pređenom kilometru na odobrenoj relaciji od mjesta stanovanja do sjedišta Društva za ostvareni broj radnih dana u mjesecu. Utvrđena naknada ne može biti viša od cijene jedne i po mjesečne karte u javnom saobraćaju na odobrenoj relaciji. Posebna komisija odobrila je relacije za potrebe obračuna za sve zaposlenike tačnim mjerenjem svake relacije.

Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres) isplaćena je u iznosu od 39.200 KM u skladu sa Pravilnikom o radu i Odlukom o isplati regresa u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prije donošenja odluke o isplati. Regres za 2021. godinu isplaćen je za 80 zaposlenika u dva dijela u iznosu od 490 KM po zaposleniku.

Otpremnina prilikom odlaska u penziju isplaćena je u iznosu od 22.579 KM. Prilikom odlaska u penziju zaposlenik ima pravo na otpremninu u visini od najmanje tri prosječne plaće koje su mu isplaćene u posljednja tri mjeseca ili pet prosječnih plaća u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Pomoć zaposlenicima u slučaju smrti isplaćena je u iznosu od 19.731 KM. U skladu sa Pravilnikom o radu u slučaju smrti zaposlenika ili člana uže porodice isplaćuje se naknada u visini četiri prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema zadnjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Naknade za korištenje privatnog automobila isplaćene su u iznosu 17.832 KM. U skladu sa Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja zaposleniku koji koristi privatni automobil u službene svrhe uz prethodno pribavljeno odobrenje pripada naknada u visini 15% cijene litre benzina BMB 95 na teritoriji BiH po pređenom kilometru na odobrenoj relaciji. Odlukom direktora za 2021. godinu odobreno je i sufinansiranje troškova registracije automobila zaposlenicima na radnom mjestu „inkasator“ u vrijednosti godišnje police osiguranja.

Troškovi naknada volonterima, članovima odbora, komisija i sl. iskazani su u iznosu od 59.657 KM, a najvećim dijelom odnose se na isplatu naknada volonterima 24.641 KM i članovima odbora 21.550 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima.

Troškovi naknada volonterima iskazani su u iznosu 24.641 KM i isplaćuju se u skladu sa zaključenim Sporazumom o sufinansiranju rada volontera između Grada Cazina i Društva. Mjesečna naknada se isplaćuje u visini od 20% prosječne plaće FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku uz obračun pripadajućih poreza i doprinosa, toplog obroka i putnih troškova.

Troškovi naknada članovima odbora iskazani su u iznosu od 21.550 KM od čega se na naknade članovima skupštine odnosi 9.600 KM, nadzornog odbora 9.450 KM, a troškovi naknada odbora za reviziju iznose 2.500 KM.

U skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa Javnih preduzeća i Javnih ustanova čiji je osnivač Gradsko vijeće Grada Cazina⁴, predsjedniku Skupštine isplaćuje se mjesečna naknada u visini od 200 KM, a članovima 150 KM.

U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonu o porezu na dohodak,⁵ Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁶ obračunava se i isplaćuje mjesečna naknada članovima odbora. Predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se mjesečna naknada u visini od 200 KM, a članovima 150 KM. Predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u visini od 200 KM, a članovima 150 KM.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 110.435 KM i odnose se najvećim dijelom na usluge održavanja stalnih sredstava (58.782 KM) i ostale usluge – analiza vode za piće i otpadnih voda, usluge kovanja, zagrtanja, asfaltiranja i audita (44.749 KM).

⁴ „Sl. novine Grada Cazin“, br. 2/19

⁵ „Sl. novine FBiH“, 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁶ „Sl. novine FBiH“, 67/08

Troškovi usluga održavanja najvećim dijelom odnose se na usluge održavanja transportnih sredstava (27.201 KM) i PIS softvera (14.542 KM).

Usluge održavanja transportnih sredstava vršili su dobavljači sa kojima društvo nema sklopljene ugovore niti je provedena procedura nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (šire pojašnjeno u tački 8. Izvještaja).

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 608.638 KM. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, primjenom zakonski dozvoljenih amortizacionih stopa, što je šire pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 146.859 KM i čine ih: troškovi neproizvodnih usluga - fizičko obezbjeđenje, revizijske usluge, zdravstvene, komunalne usluge i usluge deratizacije (44.443 KM), troškovi poreza, naknada i taksi (40.836 KM), troškovi poštanskih i telefonskih usluga (19.880 KM), ostali troškovi poslovanja (15.725 KM), troškovi osiguranja (12.433 KM), troškovi platnog prometa (6.423 KM), troškovi reprezentacije (4.539 KM) i troškovi članarina (2.580 KM).

Troškovi poreza, naknada i taksi najvećim dijelom odnose se na naknade za vode u iznosu od 10.536 KM i sudske takse u iznosu od 9.760 KM.

Sudske takse odnose se na plaćene sudske takse prilikom pokretanja sudskih postupaka protiv domaćinstva po osnovu dugovanja za vodu i plaćene sudske takse na donesena rješenja iz prethodnog perioda.

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 158.843 KM, a odnose se na izdatke za kamate i ostale troškove po kreditima banaka (40.690 KM) i negativne kursne razlike po kreditu WB IDA3945 (118.153 KM).

7.1.2.3 Ostali rashodi

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 364.368 KM, a najvećim dijelom se odnose na ispravku i otpis potraživanja od kupaca (339.696 KM) i rashode od umanjenja stalnih sredstava (16.858 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2021. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat – neto gubitak od 233.549 KM, dok je prethodne godine iskazan u iznosu od 90.805 KM.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 7.2.1 Izvještaja);
- potraživanja u iznosu od 97.128 KM, starija od 365 dana, nije ispravilo na teret rashoda, niti prenijelo na sumnjiva i sporna u skladu s usvojenim računovodstvenim politikama;
- nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti;
- nije knjigovodstveno evidentiralo sva sredstva u upotrebi u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, niti obračunalo trošak amortizacije;

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (gubitak), jer da je postupilo u skladu s navedenim tačkama iskazani gubitak bio bi veći.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	13.997.229	13.816.729
Nematerijalna sredstva	6.364	3.888
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.990.865	1.812.841

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 6.364 KM (nabavna vrijednost 52.186 KM, ispravka vrijednosti 45.822 KM), a odnose se na računarske programe. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije, kroz procijenjeni vijek trajanja od pet godina.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazane su u iznosu od 13.990.865 KM. Struktura i promjene na ovoj imovini date su u tabeli:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti, vodovodna i kanalizaciona mreža	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Sredstva u pripremi	Ostala sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost	79.340	22.586.320	1.872.063	793.414	958.240	47.959	26.337.336
na 1. 1. 2021.					801.769	4.227	805.996
- direktna povećanja u 2021.	-	-	-	-	-	-	-
- prenos sa pripreme	-	-	60.633	-	(60.633)	-	-
- otuđenje i rashodovanje	-	-	20.830	-	-	-	20.830
na 31. 12. 2021.	79.340	22.586.320	1.911.866	793.414	1.699.376	52.186	27.122.502
Akumulirana amortizacija							
na 1. 1. 2021.	-	10.490.331	1.447.371	538.834	-	44.071	12.520.607
- amortizacija	-	445.146	92.492	69.249	-	1.751	608.638
- otuđenje i rashodovanje	-	-	(3.972)	-	-	-	(3.972)
na 31. 12. 2021.	-	10.935.477	1.535.891	608.083	-	45.822	13.125.273
Neto knjigov. vrijednost							
na 31. 12. 2020.	79.340	12.095.989	424.692	254.580	958.240	3.888	13.816.729
na 31. 12. 2021.	79.340	11.650.843	375.975	185.331	1.699.376	6.364	13.997.229

Zemljište je iskazano u iznosu od 79.340 KM i odnosi se na zemljište kupljeno 2019. godine. Na ovoj poziciji nije bilo povećanja u toku 2021. godine.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 11.650.843 KM i najvećim dijelom odnose se na vodovodnu i kanalizacionu mrežu (10.950.391 KM). Na ovoj poziciji nije bilo povećanja u toku 2021. godine. Osnivač Društva, Grad Cazin, do datuma izdavanja ovih izvještaja nije u potpunosti završio proces prijenosa komunalnih vodnih građevina i pripadajućeg zemljišta u svom vlasništvu na Društvo kao isporučitelja javne usluge. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu amortizacije.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 375.975 KM, a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti, uredska, informatička i telekomunikacijska oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 81.463 KM najvećim dijelom se odnosi na nabavku: pumpe Pleuger (25.010 KM), ultrazvučnog mjerača protoka (15.793 KM), aparata za lociranje cijevi i kablova (14.432 KM), lokatora uređaj za trasiranje (8.175 KM). Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu amortizacije i rashodovanja dotrajale opreme po popisu.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 185.331 KM, a čine ih specijalna vozila (mini rovokopač, rovokopač-utovarivač, cisterna za vodu, kamion i sl.) i službeno putničko vozilo. Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2021. godinu.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 1.699.376 KM. Povećanje na ovoj poziciji najvećim dijelom se odnosi se na projekte: Vodovodni sistem Ostrožac na Uni (211.652 KM), Izgradnja vodovodne i hidrantske mreže Ratkovac (185.445 KM), Glavni kolektor i sekundarna mreža Ratkovac (174.910 KM).

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da od ukupno iskazanog iznosa (1.699.376 KM) na poziciji imovine u pripremi, projekti u vrijednosti od 906.524 KM su okončani, ali nisu knjigovodstveno aktivirani niti se na njih obračunava amortizacija. Navedeno nije u skladu sa članom 15. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je propisano da su lica koja vode poslovne knjige dužna knjigovodstvene isprave proknjižiti u poslovnim knjigama narednog dana, a najkasnije u roku od osam radnih dana od dana prijema knjigovodstvene isprave. Finansijski rezultat je precijenjen, a troškovi potcijenjeni za neobračunatu amortizaciju. Navedeno nije u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama niti konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.

Preporuka:

- **za knjigovodstveno evidentiranje projekata koji su okončani izvršiti detaljnu analizu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i računovodstvenim politikama Društva i obračunati trošak amortizacije.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. U narednoj tabeli daje se pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Vodovodna i kanalizaciona mreža	50	2
Građevinski objekti	40	2,5
Vodovodna oprema	7	14,3
Kancelarijska oprema i namještaj	6,6	15
Računarska oprema	3	33,3
Transportna sredstva	6,6	15

Procjena vrijednosti umanjena sredstava

Prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Navedeno može imati za posljedicu da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima standarda. Također, u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjena vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke. Također, u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 51, potrebno je preispitati ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom na kraju svake finansijske godine.

Vrijednost stalnih sredstava na 31. 12. 2021. godine u poslovnim knjigama Društva iskazana je u neto iznosu od 39.383.400 KM. Društvo u dosadašnjem periodu nije na datum bilansa vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Također, nije preispitalo ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom u skladu s MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Navedeno ima značajnost jer Društvo raspolaže zemljištem, nekretninama, opremom i investicijama u toku značajne vrijednosti, koji su mnogo ranije nabavljeni ili izgrađeni, a na kojima su potrebna redovna značajna ulaganja s ciljem održavanja korisnog vijeka upotrebe. Zbog toga smatramo da postoje indicije da je vrijednost stalnih sredstava kojima Društvo raspolaže značajno umanjena od knjigovodstvene vrijednosti. Budući da Društvo nije izvršilo procjenu vrijednosti imovine kojim raspolaže, ne možemo potvrditi da je knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 13.997.229 KM realna, te se ona može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Zakona i Standarda, a to može imati posljedicu i da su stalna sredstva i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni. Za ovo je data preporuka u Pismu menadžmentu, ali aktivnosti nisu poduzete prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Preporuka:

- *na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo nije upisano kao vlasnik u zemljišnoknjižnim evidencijama za sve nekretnine koje iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama, odnosno ne posjeduje odgovarajuću dokumentaciju kojom se utvrđuje pravo vlasništva niti pravo raspolaganja za cjelokupnu vodovodnu i kanalizacionu mrežu.

Preporuka:

- *u saradnji sa Osnivačem poduzeti aktivnosti na prenosu upravljanja javnim vodovodom i pribaviti odgovarajuće dozvole radi rješavanja prava upravljanja nekretninama iz knjigovodstvene evidencije u imovinu Društva.*

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
ZALIHE	523.699	530.993
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	473.739	495.669
Dati avansi	49.960	35.324

U skladu s računovodstvenim politikama, zalihe se iskazuju po trošku nabavke. Trošak obuhvata direktan materijal, direktne troškove rada i sve indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova iskazane su u iznosu od 473.739 KM, a najvećim dijelom se odnose na zalihe vodomaterijala.

Alat i sitan inventar se prilikom stavljanja u upotrebu otpisuju stopostotnom metodom otpisa.

Računovodstvenim politikama Društva su utvrđene procedure vezane za praćenje umanjavanja vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta, odnosno za zalihe koje stoje u skladištu duži period.

Društvo ne utvrđuje neto nadoknadivu vrijednost zaliha na datum bilansa, zbog čega ne možemo potvrditi da se one vrednuju u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe i odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, prema kojima se zalihe vrednuju po trošku ili neto nadoknadivoj vrijednosti, zavisno od toga koja je niža. Uspostavljene evidencije ne daju podatak o stvarnoj cijeni, ne može se utvrditi koja je cijena niža (knjigovodstvena ili nadoknadiva) radi pravilnog mjerenja vrijednosti zaliha što nije u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe. Uticaj usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuka:

- **na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.**

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2021	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	16.112	2.272
Transakcijski račun – domaća valuta	15.843	2.020
Transakcijski račun – strana valuta	112	251
Blagajna – domaća valuta	157	-

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2021. godine iskazani su u iznosu od 16.112 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i blagajni.

Transakcijski računi otvoreni su kod poslovnih banaka u zemlji: UniCredit d.d. Mostar (glavni račun), Ziraat bank d.d. Sarajevo, Sparkasse bank d.d. Sarajevo i Raiffeisen bank d.d. Sarajevo. Ugovori s bankama potpisani su u ranijem periodu. Direktor Društva ovlašten je za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod banaka.

Blagajničko poslovanje regulisano je Pravilnikom o blagajničkom poslovanju. U blagajni se evidentiraju: naplate računa za usluge osnovnih djelatnosti, novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i manji računi. Visina blagajničkog maksimuma utvrđena je Odlukom direktora Društva u iznosu od 500 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Društvo gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti, uplaćuje na transakcijski račun, u skladu sa članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu⁷ i članu 8. Uredbe o uslovima i plaćanju gotovim novcem.⁸

Naplata usluga vrši se putem transakcijskih računa, na blagajni u sjedištu Društva i putem inkasanata direktno na terenu (četiri inkasanta za devet zona). Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta utvrđeni su radni zadaci inkasanata, ali ne i način na koji se obavlja poslovanje, vrijeme i zaduženja inkasanata, novac kojim raspolažu i nadzor nad njihovim radom. Inkasanti prikupljena gotovinska novčana sredstva sa potvrđama o uplati komunalne usluge svakodnevno predaju računovodstvenoj službi (knjigovođi), a naplaćeni novac polažu dnevno na blagajni preduzeća. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju naplata ostvarena ovim putem iznosi 1.499.583 KM za 2021. godinu. Odgovorni zaposlenik Računovodstvene službe nadgleda i rukovodi poslovanjem inkasanata, te sačinjava Pregled dnevnih i mjesečnih aktivnosti. Izvještaj sadrži detaljne informacije o naplati i podijeljenim računima putem inkasanata.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Društvo putem inkasanata vrši značajnu gotovinsku naplatu. Pravilnikom o blagajničkom poslovanju nije tačno definisano njihovo poslovanje, niti je određeno kada se i kako zadužuje inkasant, te iznos kojim raspolaže.

S obzirom na to da se značajan iznos gotovine naplati putem inkasanata, kao i na činjenicu da rukovanje gotovinom samo po sebi nosi veliki rizik, blagajničko poslovanje vezano za njihov rad nije regulisano internim aktom, s ciljem održavanja odgovarajućeg sistema internih kontrola nad ovim procesom, te ne možemo potvrditi da su u ovom segmentu poslovanja uspostavljene adekvatne interne kontrole (tačka 4. Izvještaja).

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Prema Pravilniku o računovodstvenim politikama kratkoročna finansijska potraživanja obuhvataju potraživanja koja se realizuju u roku 12 mjeseci i to: potraživanja od kupaca (pravnih i fizičkih lica), druga potraživanja - potraživanja za PDV, potraživanja za date avanse, potraživanja od osiguravajućih kuća, potraživanja od zaposlenih, refundacije i kratkoročni finansijski plasmani. Sva potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na osnovu ispostavljene dokumentacije koja prati nastanak poslovnog događaja.

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	929.157	1.109.334
Kratkoročna potraživanja	924.114	1.105.579
Potraživanja od kupaca	854.092	981.576
Druga kratkoročna potraživanja	70.022	124.003
Potraživanja za PDV	256	537
Aktivna vremenska razgraničenja	4.787	3.218

Struktura potraživanja od kupaca data je u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Potraživanja od kupaca	854.092	981.576
Potraživanja od kupaca	854.092	981.576
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	3.390.253	3.139.117
Ispravka vrijednosti potraživanje od kupaca u	(3.390.253)	(3.139.117)

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 854.092 KM, od čega se na potraživanja od domaćinstava odnosi 628.636 KM, a na potraživanja od privrednih subjekata 225.456 KM.

Potraživanja od domaćinstava i privrede odnose se na fakturisanu isporučenu vodu i odvodnju otpadnih voda.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu 3.390.253 KM. Sva potraživanja koja su starija od 365 dana prenose sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja, a na teret rashoda tekućeg perioda. Za nenaplaćena potraživanja u kategoriji domaćinstva, pokreću se postupci pred sudom i to u vremenskom roku, od 365 dana od nastanka potraživanja. Za nenaplaćena potraživanja iz kategorije privrede, pokreću se postupci pred sudom i to u vremenskom roku od 36 mjeseci od nastanka potraživanja.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 3.390.253 KM. Društvo vrši ispravku vrijednosti potraživanja u skladu sa računovodstvenim politikama za sva potraživanja starija od 365 dana te se tako vrši korekcija rezultata poslovanja na teret rashoda. Istovremeno se vrši i prenos na sumnjiva i sporna potraživanja. Konačan otpis nenaplativih potraživanja od kupaca se realizuje isključivo po Odlukama organa upravljanja Društva, a prema prethodno izvršenim analizama moguće buduće naplativosti.

Uvidom u dokumentaciju i dostavljenu ročnu strukturu kupaca utvrđeno je da su potraživanja u iznosu od 97.128 KM starija od 365 dana, ali nisu ispravljena na teret rashoda, niti su prenesena na sumnjiva i sporna u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama. Nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti.

Preporuka:

- za sva potraživanja izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 70.022 KM i najvećim dijelom odnose se na potraživanja od: Fonda za zaštitu okoliša FBiH po osnovu potpisanog Ugovora o dodjeli finansijskih sredstava za „Projekat održivog korištenja voda smanjenjem gubitaka vode u vodovodnoj mreži nabavkom i ugradnjom elektroopreme na objektima vodozahvata Mutnik i nabavkom specijalizirane opreme za detekciju kvarova na vodovodnoj mreži“ (29.775 KM) i JU „Komunalno-stambeni fond Cazin“ po osnovu potpisanog protokola a u svrhu realizacije projekta rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže grada Cazina (28.735 KM) i potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja za refundaciju bolovanja (6.835 KM).

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	4.024.618	4.089.529
Osnovni kapital	4.820.190	4.820.190
Rezerve	761.040	592.402
Gubitak do visine kapitala	1.323.063	1.232.258
Neraspoređena dobit izvještajne godine	233.549	90.805

Osnovni kapital u poslovnim knjigama Društva iskazan je u iznosu od 4.820.190 KM i 100% je u vlasništvu Grada Cazina.

Rezerve su iskazane u iznosu od 761.040 KM i odnose se na uplate Osnivača po osnovu kapitalnih davanja (kupljeno zemljište u 2019. godini 78.500 KM i otplate kredita Svjetske banke 682.470 KM).

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 11.441.579 KM. Struktura je iskazana u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBAVEZE	11.441.579	11.369.799
Dugoročna rezervisanja	7.870.159	7.363.885
Dugoročne obaveze	948.412	1.530.495
Kratkoročne obaveze	2.617.445	2.469.196
Kratkoročne finansijske obaveze	1.823.813	1.496.230
Obaveze iz poslovanja	452.825	588.990
Obaveze iz specifičnih poslova	-	-
Obaveze po temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	182.925	176.093
Druge obaveze	118.014	159.153
Obaveze za PDV	21.350	33.407
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	18.518	15.332
Pasivna vremenska razgraničenja	5.563	6.223

7.2.4.1 Dugoročna rezervisanja

Imovina koja se prima na poklon evidentirana je u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći) na način da se građevinski objekti posebno evidentiraju kao sredstva Društva, na koje će se obračun amortizacije vršiti u skladu sa računovodstvenim politikama Društva. Računovodstvenim politikama donacije se priznaju kao prihod na bazi principa sučeljavanja prihoda i rashoda. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha na sistematskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva.

Dugoročna razgraničenja iznose 7.870.159 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene i odložene prihode za donacije za stalna sredstva koja su finansirana ili sufinansirana od strane Grada Cazina, Unsko – Sanskog kantona, Vlade FBiH, UNDP-a i dr.

Odloženi prihodi iz donacija najvećim dijelom odnose se na vodovod Tahirovići (3.296.693 KM), kanalizacione sisteme (1.383.698 KM), vodovod Vignjevići (933.830 KM), centralni kanalizacioni sistem (475.961 KM), građevinske objekte (331.992 KM), vodovodnu i hidrantsku mrežu Ratkovac (360.356 KM), vodovodni sistem Ostrožac na Uni (211.652 KM). Sredstva po ovim ugovorima evidentirana su kao odloženi prihod do momenta završetka i aktiviranja projekta.

7.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 948.412 KM i odnose se na dugoročne obaveze po kreditu WB IDA3954 (799.684 KM), dugoročne obaveze prema JP „Elektroprivreda BiH“ za dospjele zakonske zatezne kamate (102.354 KM) i dugoročne obaveze po finansijskom lizingu za nabavku utovarnog rovokopača (6.373 KM).

Supsidijarni finansijski sporazum WB IDA3954 zaključen je 2005. godini između FBiH koju predstavlja Federalno ministarstvo finansija i JKP „Vodovod“ d.o.o. Cazin za Projekat „Urbana infrastruktura i pružanje usluga“. Ukupan iznos ugovorenih kreditnih sredstava iznosio je 1.587.302 SDR, a namijenjena su za izgradnju i proširenje kapaciteta vodosnabdijevanja u Cazinu. Rok otplate je 20 godina počevši od 15. 4. 2013. godine do 15. 10. 2024. godine uz grace period osam godina. Rate se plaćaju polugodišnje u vrijednosti od 4,2% iznosa glavnice. Amandman broj 1, zaključen je 2007. godine, kojim je iznos kreditnih sredstava povećan na 1.625.687 SDR. Obzirom da je Društvo kasnilo sa plaćanjem obaveza po ovom kreditu tokom 2018. godine zaključen je Aneks ugovora kojim je dospjeli dio obaveza reprogramiran i kojim je plaćanje obaveza preuzeo Osnivač, supsidijarni dužnik, Grad Cazin. Grad svake godine planira u budžetu na poziciji JP „Vodovod“ d.o.o. Cazin – subvencije u skladu sa Supsidijarnim finansijskim sporazumom“ iznos koji dopijeva na plaćanje. Planirani i uplaćeni iznos za 2021. godinu je 240.000 KM. Nadzorni odbor je 12. 10. 2021. godine donio Odluku o odobrenju kreditnog zaduženja u svrhu refinansiranja navedenog kredita, a Gradsko vijeće 30. 11. 2021. godine, na iznos 1.073.300 KM SDR uvećan za pripadajuće kamate koje će se obračunati od dana posljednjeg dospjeća anuiteta do dana prijevremene otplate kredita. Kredit je odobrila Raiffeisen banka u 2022. godine, nakon provedenog postupka javne nabavke, čime je obaveza po ovom kreditu u cijelosti izmirena.

7.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 2.617.445 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih, druge obaveze, obaveze za PDV i obaveze za ostale poreze i druge dažbine.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 1.823.813 KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnog kredita WB IDA3954 (1.629.362 KM), kratkoročni overdraft kredit (107.047 KM), kratkoročni dio obaveza prema JP „Elektroprivreda BiH“ (58.488 KM) i kratkoročni dio dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu (28.916 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 452.825 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima 308.088 KM i obaveze za primljene avanse u iznos od 144.737 KM za preplaćene obaveze koje su izvršili kupci.

Najznačajnije obaveze prema dobavljačima su: JP „Elektroprivreda BiH“ 70.999 KM (promet 1.018.406 KM), „VMS group“ d.o.o. Sarajevo 42.694 KM (promet 208.773 KM), „Toplota“ d.o.o. Zenica 20.284 KM (promet 50.616 KM), „Elektro Univerzal“ d.o.o. Tuzla 14.017 KM (promet 14.017 KM), „BH Telecom“ d.d. 11.390 KM (promet 33.946 KM), „Halko“ d.o.o. Cazin 8.108 KM (promet 13.233 KM). Djelimično su potvrđena stanja obaveza prema dobavljačima, prema konfirmacijama salda koje su pristigle u Društvo.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 182.925 KM, a odnose se na obaveze za neto plaće za decembar 2021. godine, kao i neizmirene obaveze po osnovu poreza, doprinosa i ostalih materijalnih prava zaposlenih za decembar 2021. godine. Plaća za decembar i obaveze za poreze i doprinose na plaće i naknade kao i obaveze za ostala materijalna prava zaposlenih izmirene su u januaru 2022. godine.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 118.014 KM i odnos se na obaveze za kamatu po dugoročnom kreditu WB IDA3954 (117.191 KM) i obaveze za naknade fizičkim licima sa pripadajućim obavezama za poreze i doprinose u vezi navedenih naknada (823 KM).

Obaveze za PDV iskazane su u iznosu od 21.350 KM i odnose se na obaveze za plaćanje PDV-a po izlaznim računima za decembar 2021. godine.

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane u iznosu od 18.518 KM i odnose se na neizmirene obaveze po osnovu naknada za šume (15.206 KM) i vodoprivrednih naknada (3.312 KM).

Društvo u skladu sa Zakonom o vodama FBiH⁹ i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće i posebnih vodnih naknada obračunava i plaća posebnu vodnu naknadu na korištenje podzemnih voda koja se obračunava na osnovu količine zahvaćene vode, te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda koja se obračunava na osnovu količine zagađenja vode. Navedene naknade se fakturišu krajnjim korisnicima, putem redovnih računa za izvršene usluge. Na količinu zahvaćene vode obračunava se naknada u iznosu od 1 fening po m³ zahvaćene vode, a naknada za zaštitu vode u iznosu od 4 feninga po m³.

Posebne vodne naknade za korištenje podzemnih voda i naknade za ispuštanje otpadnih voda u 2021. godini iskazane su u iznosu od 41.285 KM. Iako se ove naknade naplaćuju od krajnjeg potrošača i predstavljaju oporezivi iznos naknade, Društvo nije obračunalo niti platilo porez na dodanu vrijednost u 2021, kao ni ranijih godina. Društvo u posljednje četiri godine od dana sastavljanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo predmet kontrole obračuna i plaćanja indirektnih poreza. Nije izvršena procjena niti rezervisanje za potencijalne obaveze za neobračunati porez na dodanu vrijednost za ove naknade u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Od 1. 1. 2022. godine Društvo obračunava i plaća PDV po ovom osnovu.

Preporuka:

- *za obračunate vodne naknade za korištenje podzemnih voda, te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda obračunati porez na dodanu vrijednost i izvršiti rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.*

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu Odluke Uprave Društva od 21. 12. 2021. godine o provođenju popisa imovine i obaveza Društva, imenovana je centralna popisna komisija, sa zadatkom da organizuje rad, prati popis imovine i izradi elaborat o popisu.

Prema članu 22. Zakona o računovodstvu i reviziji i članu 57. Pravilnika o računovodstvu, na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, **najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine.**

Odlukom o provođenju popisa imovine i obaveza Društva definisan je rok do 13. 1. 2021. godine. Isti rok je predviđen i Uputstvom o obavljanju priprema za popis i radu popisnih komisija.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 70/06

Popisna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza 16. 5. 2022. godine i uputila ga Upravi koja ga je usvojila tek 1. 8. 2022. godine.

Uvidom u pojedinačne Izvještaje popisnih komisija konstatovali smo da:

- prilikom popisa zaliha materijala popisne komisije su konstatovale stanja po popisu, ali nisu izvršile analizu i procjenu zastarjelih zaliha prije svega imajući u vidu da je značajan iznos zaliha davno nabavljen i ne koristi se već godinama, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.2.1 Izvještaja;
- prilikom popisa investicija u toku popisna komisija je samo popisala projekte koji se vode na ovoj poziciji, bez konstatovanja stanja investicija, od kada datiraju, i pojašnjenja statusa investicija i spremnosti za aktiviranje i upotrebu;
- nije izvršen popis potraživanja i obaveza, već su knjigovodstvene vrijednosti prepisane.

Obavezni godišnji popis prethodi izradi godišnjih finansijskih izvještaja, te ima za cilj da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza i izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako bi godišnji finansijski izvještaji fer prikazivali finansijski položaj društva i bili pouzdani korisnicima. Pravno lice dužno je da najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvrši popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim.

Godišnji popis imovine i obaveza nije izvršen, odnosno nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu.

Preporuka:

- ***izvršiti popis imovine i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu Društva.***

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 4.924.337 KM i ukupne novčane isplate od 4.910.497 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 13.840 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama na kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentovanih u tim izvještajima i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u izvještajima. Osim navedenog, i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za objavama u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

8. JAVNE NABAVKE

Nadzorni odbor je usvojio Plan nabavki za 2021. godinu 27. 1. 2021. godine. Za provođenje javnih nabavki društvo je usvojilo Pravilnik o javnim nabavkama (2017. godina) i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma (2015. godina).

Planom javnih nabavki za 2021. predviđene su nabavke u vrijednosti od 3.005.250 KM, i to za: robe (1.475.000 KM), radove (991.000 KM) i usluge (539.250 KM). U planiranom iznosu uključene su i nabavke čija se realizacija odnosi na više godina. U toku godine Plan je mijenjan i dopunjavao dva puta, izmjene su se odnosile na dodavanje novih postupaka u vrijednosti od 568.000 KM. **Uvidom u Plan nabavki i realizaciju ugovora uočili smo da Društvo ne vrši adekvatno planiranje i procjenu vrijednosti za postupke nabavke. Kod određenih postupaka postoje velika odstupanja od procijenjene vrijednosti nabavke i zaključenih ugovora (nabavka i montaža elektroopreme na objektima vodozahvata izvorišta Mutnik – procijenjena vrijednost 35.000 KM, ugovor zaključen na 16.966 KM; nabavka računara – procijenjena vrijednost 6.000 KM, ugovor zaključen na 2.205 KM; servis hidrauličnog ventila na izvorištu Ljubjankići – procijenjena vrijednost 6.000, ugovor zaključen na 1.271 KM; pumpa – procijenjena vrijednost 6.000 KM, ugovor zaključen na 3.631 KM).**

Najveće odstupanje u realizaciji Plana je kod nabavke „radova“ u iznosu od 966.132 KM. Jedan od razloga što se u Društvu ne realiziraju planirane nabavke je i taj što se postupak proteže kroz više godina, jer su pojedine nabavke planirane za 2020. godinu, a postupci realizirani tek u 2021, ili planirane u 2021. godini, a realizirane tek u 2022. godini. Uvidom u uzorkom odabranu dokumentaciju konstatovali smo i neblagovremeno pokretanje postupaka u smislu da sam postupak započinje krajem godine i prenosi se u narednu. Zbog ovih nedostataka Društvo je u 2021. godini trebalo usaglasiti i izvršiti dodatne Izmjene za sva navedena odstupanja s obzirom na nisku realizaciju (32%).

Plan javnih nabavki je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka koji je propisan Zakonom. Priprema i donošenje Plana svakako bi morali biti vezani za pripremu i donošenje finansijskog plana ugovornog organa, u skladu sa relevantnim propisima koji uređuju ovu oblast. Donošenjem finansijskog plana za određenu godinu stvaraju se pretpostavke za donošenje plana javnih nabavki. U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju početi od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu uzimajući u obzir trogodišnje planove i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine, vrstu postupka, period trajanja ugovora, okvirni datum pokretanja i okončanja postupka, kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i obezbijedila transparentnost prilikom njihovog provođenja, te proveli u periodu za koje su i planirani, kako nalažu članovi 3. i 17. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **Planom nabavki obuhvatiti sve nabavke iz godine na koju se odnose, uskladiti ga sa usvojenim Planom poslovanja i pravovremeno vršiti njegove izmjene, vodeći računa o osnovnim elementima Plana, tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako bi se osigurala transparentnost njihovog korištenja i zadovoljile stvarne potrebe poslovanja.**

Društvo je u 2021. godini provelo 170 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 1.148.422 KM, čiji pregled dajemo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka
JAVNE NABAVKE	1.148.422	170
Otvoreni postupci	817.569	4
Pregovarački postupci bez objave obavještenja	74.624	2
Konkurentski zahtjevi	130.048	11
Direktni sporazumi	126.181	153

Izvršili smo uvid u procedure izbora dobavljača u ukupnoj vrijednosti od 972.988 KM, i to za: **četiri otvorena postupka ukupne ugovorene vrijednosti od 817.569 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci ukupne ugovorene vrijednosti od 74.624, četiri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ukupne ugovorene vrijednosti od 56.475 KM i šest direktnih sporazuma ugovorene vrijednosti od 24.320 KM.**

Revizijom smo utvrdili sljedeće:

- Društvo je sa dobavljačem Control Engineering d.o.o. Rijeka tokom revidirane godine zaključilo ugovor u vrijednosti od 32.660 KM za nabavku telemetrijske stanice za pumpnu stanicu Mutnik na osnovu provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. Kako se ova nabava vrši u sklopu nadogradnje postojećeg sistema daljinskog nadzora na izvorištima, ugovorni organ je kao razlog provođenja pregovaračkog postupka bez objave naveo da je izabrani dobavljač bio nosilac svih aktivnosti na uspostavi sistema, te kao takav jedini poznaje složenu tehničku specifikaciju ugrađene opreme i polaže ekskluzivna prava na softverska rješenja koja je izradio za potrebe dispečerskog centra u Društvu. **Nije nam prezentirana dokumentacija da je vršena analiza i ispitivanje tržišta kako bi se utvrdile tehničke mogućnosti ostalih potencijalnih ponuđača, odnosno kako bi se odradile pripremne radnje za provedbu ovog tendera. Nisu nam prezentovane metode niti dokazi da je izvršeno istraživanje tržišta kako bi se utvrdio način procjene vrijednosti nabavke, prije svega cijene predmeta nabavke i njegove konkurentnosti na tržištu.**

Obavljenom revizijom na određenom uzorku konstatovali smo da je Društvo tokom 2021. godine **dio nabavki roba i usluga vršilo bez provođenja postupka. Kao primjer navodimo sljedeće:**

- Postupak javne nabavke goriva za potrebe Društva nalazi se u Planu za 2020. i pokrenut je Odlukom od 27. 4. 2020. godine. Zbog tehničkih previda pri provođenju postupka, koji su rezultirali žalbama ponuđača, te perioda koji je bio potreban Uredu za razmatranje žalbi BiH pri odlučivanju (dvije žalbe su usvojene, a jedna je odbačena), ovaj proces je završen zaključivanjem ugovora tek 21. 5. 2021. godine. Napominjemo da je ugovorni organ postupanje po izjavljenim žalbama ponuđača i donesenim rješenjima Ureda za žalbe BiH obavljao u zakonskim rokovima. **Nakon okončanja postupka Društvo je nabavljalo gorivo, bez provedenih procedura javne nabavke i zaključenih ugovora, od dobavljača „Sudo – Luka“ d.o.o. Velika Kladaša, „Durić Benz“ d.o.o. Cazin i „Rez“ d.o.o. Cazin, u vrijednosti od najmanje 35.338 KM;**

- Za usluge održavanja transportnih sredstava u vrijednosti od najmanje 25.511 KM Društvo nije vršilo javnu nabavku niti zaključilo ugovore sa dobavljačima „Terra BiH“ d.o.o. Hadžići, FAWE d.o.o. Cazin, Mikra – Matic d.o.o. Cazin;
- nabavka vodovodnog materijala od dobavljača „Toplota“ d.o.o. Zenica u vrijednosti od najmanje 23.387 KM;
- nabavka materijala i izrada AB revizionog okna od dobavljača Memić – gradnja d.o.o. Cazin u vrijednosti od 5.600 KM.

Za nabavku roba i usluga u vrijednosti od najmanje 89.836 KM Društvo, iako je bilo obavezno, nije u primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavkama. Članom 6. Zakona naglašena je obaveza i dužnost ugovornih organa da dodjeljuju ugovore o javnoj nabavci roba, usluga i radova primjenjujući postupke definisane Zakonom i podzakonskim aktima. Također, članom 34. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH propisano je da je Društvo dužno sve postupke nabavke provoditi uz strogo poštovanje odredbi Zakona o javnim nabavkama.

Kod sljedećih nabavki utvrdili smo da nisu izvršene u ugovorenim rokovima:

- nabavka hlora putem konkurentskog zahtjeva, ugovorene vrijednosti od 24.600 KM: ugovoreni rok je pet dana od zaprimanja narudžbe, utvrdili smo kašnjenje od 12 i 58 dana;
- nabavka računara putem direktnog sporazuma, ugovorene vrijednosti od 2.205 KM: ugovoreni rok isporuke tri dana od zaključenja ugovora (5. 5. – 8. 5. 2021. godine), utvrdili smo kašnjenje od deset dana;
- nabavka frekventnog pretvarača putem direktnog sporazuma, ugovorene vrijednosti od 5.923 KM, ugovoreni rok isporuke je 15 dana od zaključenja ugovora (Društvo potpisalo Ugovor 9. 9. 2021. godine, a isporuka 12. 11. 2021. godine);
- nabavka usluga izgradnje kaptaze u naselju Liskovac putem direktnog sporazuma, ugovorene vrijednosti od 5.982 KM. Ugovoreni rok 30 dana od zaključenja ugovora (19. 10. – 18. 11. 2021. godine), utvrdili smo kašnjenje od 40 dana.

Ugovori sadrže kaznene odredbe koje nisu aktivirane (od 0,5% do 1% od ugovorene vrijednosti naručenih roba, odnosno usluga za svaki dan kašnjenja, maksimalno do 10% vrijednosti ugovora). Izabrani dobavljači nisu se u potpunosti pridržavali ugovorenih rokova za isporuku roba i usluga, niti je Društvo aktiviralo kaznene odredbe usljed prekoračenja ugovorenih rokova.

Preporuka:

- *postupke javnih nabavki provoditi uz primjenu procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama BiH, Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i njegovim provedbenim i vlastitim aktima, osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačima i u slučaju odstupanja od ugovorenih rokova poduzeti mjere kako bi se osigurala transparentnost i omogućio veći stepen stvarne konkurencije i efikasnije trošenje javnih sredstava s ciljem zaštite imovine Društva.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima Službe za pravne poslove, protiv Društva se vode sudski sporovi u iznosu od 72.170 KM (tri spora). Društvo je, u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, na datum bilansa izvršilo procjenu sporova. Rezervisanja troškova za moguće negativne ishode sporova u budućnosti nisu formirana zato što će, prema izvršenoj procjeni, biti riješeni u korist Društva ili je njihov iznos nematerijalan.

Društvo pokreće sudske postupke za naplatu nenaplaćenih potraživanja od kupaca na osnovu ročne strukture potraživanja koja se prati elektronski, putem softvera. Društvo je tokom 2021. godine pokrenulo ukupno 178 postupaka za naplatu nenaplaćenih potraživanja od kupaca u ukupnom iznosu od 138.628 KM na osnovu ročne strukture potraživanja. Za utužena potraživanja izvršene su ispravke vrijednosti na teret rashoda.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 18. 8. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Komentar se odnosi na date kvalifikacije u mišljenju na usklađenost sa zakonskim propisima vezano za Trogodišnji plan poslovanja Društva i popis sredstava i obaveza. Dostavljena je Odluka o usvajanju izvještaja o popisu sredstava i obaveza i Odluka o rashodovanju i isknjižavanju imovine za 2021. godinu od 1. 8. 2022. godine. Pored toga, data su dodatna obrazloženja na nalaz i preporuku koji se odnose na obavljanje poslova iz nadležnosti i u skladu sa članom 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanja podataka o količinama zahvaćene vode i aktivnostima na ugradnji i verifikaciji mjernih uređaja u 2022. godini.

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj dostavljeni Trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju za period 2021-2023. godine.

Za obrazloženje vezano za Popis sredstava i obaveza nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo pojašnjenje:

- Popisna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza tek 16. 5. 2022. godine, što nije u skladu sa zakonskim rokom od 45 dana od isteka poslovne godine i Odlukom o provođenju popisa imovine i obaveza Društva. Zbog navedenog nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija prije sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2021. godinu.

Također, u obrazloženju koje se odnosi na usklađivanje postojećih internih akata sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi, Društvo je navelo aktivnosti koje su preduzete u 2022. godini kako bi se preporuke realizovale. Sačinjeni su: Pravilnik o internim kontrolama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o načinu i uslovima korištenja službenih vozila i Pravilnik o potrošnji goriva, maziva i rezervnih dijelova. Ostale date preporuke su u potpunosti prihvaćene i inkorporirane u konačan Izvještaj.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Alida Selimović – voditeljica tima

Nermina Šabanović – članica tima

Ognjen Mustapić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Javno komunalno preduzeće „Vodovod“ d.o.o. Cazin			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	4.291.026	4.116.755
1	Prihodi od prodaje robe		
2	Prihodi od prodaje učinaka	3.911.395	3.785.827
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	379.631	330.928
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	4.084.786	4.083.063
1	Nabavna vrijednost prodate robe		
2	Materijalni troškovi	1.108.673	1.143.322
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.110.181	2.081.367
4	Troškovi proizvodnih usluga	110.435	103.572
5	Amortizacija	608.638	570.669
6	Troškovi rezervisanja		
7	Nematerijalni troškovi	146.859	184.133
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka		
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	206.240	33.692
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)		
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	43	114.877
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata	43	784
3	Pozitivne kursne razlike		81.233
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi		32.860
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	158.843	97.799
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	33.837	41.304
3	Negativne kursne razlike	118.153	56.495
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi	6.853	
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		17.078
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	158.800	
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	47.440	50.770
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0		
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	86.821	81.873
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava		
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala		1.143
6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja	86.776	75.075
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	45	5.655
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	364.368	194.223
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	16.858	
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala		
6	Manjkovi		
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	339.696	191.899
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	7.841	2.324
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	277.547	112.350
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0		
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0		
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	403	7.728
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	3.845	36.953
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0		
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	233.549	90.805
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda		
2**	Odloženi porezni rashodi perioda		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0		
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	233.549	90.805
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja		
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0		
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	233.549	90.805
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu		
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu		
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0		
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0		
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0		
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	-233.549	-90.805
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)		
	a) vlasnicima matice	-233.549	-90.805
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	-233.549	-90.805
	a) vlasnicima matice	-233.549	-90.805
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:	79	85
	- na bazi sati rada		
	- na bazi stanja krajem mjeseca	79	85

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 21. 2. 2022. godine.

Direktor
Ibrahim Mujakić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine					
Javno komunalno preduzeće „Vodovod“ d.o.o. Cazin					
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)				
1	Nematerijalna sredstva	27.147.304	13.150.075	13.997.229	13.816.729
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	27.095.118	13.104.253	13.990.865	13.812.841
3	Investicione nekretnine				
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva				
6	Dugoročni finansijski plasmani				
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	4.867.895	3.398.927	1.468.968	1.642.599
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	532.372	8.673	523.699	530.993
2	Gotovina, kratk. potraživanja i kratkoročni plasmani	4.335.523	3.390.254	845.269	1.111.606
	Potraživanja za PDV	256		256	537
	Aktivna vremenska razgraničenja	4.787		4.787	3.218
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	32.015.199	16.549.002	15.466.197	15.459.328
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva				
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	32.015.199	16.549.002	15.466.197	15.459.328
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)			4.024.618	4.089.529
1	Državni kapital			4.820.190	4.820.190
2	Ostali osnovni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve			761.040	592.402
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobiti				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit				
9	Gubitak do visine kapitala			1.556.612	1.323.063
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			7.870.159	7.363.885
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			948.412	1.530.495
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			2.617.445	2.469.196
1	Kratkoročne finansijske obaveze			1.823.813	1.496.230
2	Obaveze iz poslovanja			452.825	588.990
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plata i ostalih primanja zaposlenih			182.925	176.093
5	Druge obaveze			118.014	159.153
6	Obaveze za PDV			21.350	33.407
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			18.518	15.323
8	Obaveze za porez na dobit				
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			5.563	6.233
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			15.466.197	15.459.328
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva				
	UKUPNO PASIVA (I+II)			15.466.197	15.459.328

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 21. 2. 2022. godine.

Direktor
Ibrahim Mujakić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
(Direktna metoda)			
Javno komunalno preduzeće „Vodovod“ d.o.o. Cazin			
	Opis	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.32.137	4.185.180
1	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	4.283.401	4.073.404
2	Prilivi od premija, subvencija, donacija i sl.	89.605	56.899
3	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	59.131	54.877
II	Odlivi iz poslovnih aktivnosti	4.448.475	4.095.205
1	Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	1.715.134	1.512.102
2	Odlivi iz osnova plata, naknada plata i drugih primanja zaposlenih	2.037.650	2.018.332
3	Odlivi iz osnova plaćenih kamata	79.148	7.719
4	Odlivi iz osnova poreza i drugih dažbina	449.387	394.695
5	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	167.156	162.357
III	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		89.975
IV	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	16.338	-
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	-	-
I	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	216.515	144.221
1	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-
2	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	-	-
3	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	-	-
4	Prilivi iz osnova kamata	43	549
5	Prilivi iz ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	216.472	-
II	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	186.356	350.226
1	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-
2	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-
3	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	186.356	350.226
III	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	30.159	-
IV	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	206.005
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	-	-
I	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	275.685	417.468
1	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	168.638	213.435
2	Prilivi iz osnovapovećanja osnovnog kapitala	-	-
3	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-
4	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	107.047	204.033
5	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-
II	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	275.666	306.747
2	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	188.547	219.910
3	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita		
4	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	28.631	28.349
5	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	58.488	58.488
III	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	19	110.721
IV	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti		
	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	4.924.337	4.746.869
	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	4.910.497	4.752.178
	F. NETO PRILIV GOTOVINE	13.840	
	G. NETO ODLIV GOTOVINE		5.309
	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	2.272	7.581
	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		
	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		
	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	16.112	2.272

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 21. 2. 2022. godine.

Direktor
Ibrahim Mujakić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine								
Javno komunalno preduzeće „Vodovod“ d.o.o. Posušje								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	4.820.191	-	-	378.967	(1.232.258)	3.966.900	-	3.966.900
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (1 ± 2 ± 3)	4.820.191	-	-	378.967	(1.232.258)	3.966.900	-	3.966.900
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(90.805)	(90.805)	-	(90.805)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	213.435	-	213.435	-	213.435
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na 31. 12. 2020. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	4.820.191	-	-	592.402	(1.323.063)	4.089.529	-	4.089.529
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020, odnosno 1. 1. 2021. god. (12 ± 13 ± 14)	4.820.191	-	-	592.402	(1.323.063)	4.089.529	-	4.089.529
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(233.549)	-	-	-
19. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	168.638	-	-	-	-
20. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19)	4.820.191	-	-	761.040	1.556.612	4.024.618	-	4.024.618

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 21. 2. 2022. godine.

Direktor
Ibrahim Mujakić